

Tænketanken Fremtidens Biblioteker

Tænketanken Fremtidens Biblioteker har eksisteret som national tænketanken siden oktober 2013 med Danmarks Biblioteksforening som initiativtager. Tænketanken definerer rolle og mandat på baggrund af de vigtigste biblioteksorganisationer, deltagende biblioteker, pt. primært folkebiblioteker og private biblioteksaktører og repræsenterer således både forskning, interesseorganisationer, uddannelse, arbejdsmarked og praksis.

Tænketanken har over en 5-årig periode positioneret sig både i og udenfor biblioteksvæsenet som national vidensaktør. I lyset af den fortsatte samfundsudvikling, de til stadighed udfordrende rammebetingelser bibliotekerne, den voksende rolle i forhold til læring, læsning og dannelse i et stadigt mere digitalt samfund, er der behov for Tænketanken som tværgående uafhængig videns- og debataktør samt platform for innovation, udvikling og videndeling på tværs af landet.

Tænketankens formål er:

At fremme national viden og debat om bibliotekernes rolle i fremtidens videns- og velfærdssamfund i en stadig mere digital kontekst & herigennem styrke grundlaget for innovation, udvikling og transformation af fremtidens biblioteker.

Tænketankens mål er:

- At udvikle ny viden, der udfordrer og bidrager til innovation og udvikling af fremtidens biblioteker
- At øge fokus og debat om bibliotekernes rolle i samfundet
- At styrke bibliotekernes grundlag for formidling og debat

Forretningsmodel

Tænketankens forretningsmodel er baseret på økonomisk støtte fra hovedpartnere (50%), deltagende biblioteker – primært folkebiblioteker (43%) og enkelte sponsorer (7%). Dette økonomiske grundlag giver basis for at drive et mindre sekretariat og ikke mindst sikre det den biblioteksfaglige forankring i Tænketanken. Sekretariatet udvikler og søger fonde og puljer om midler specifikke projekter og undersøgelser samt afholder et antal nationale aktiviteter, netværk og formidling som del af driften.

Tænketanken fungerer som projekt i projektperioder à to år, og skal således sikre økonomisk opbakning for hver ny projektperiode hos både hovedpartnere og støttemedlemmer.

Med denne model sikres biblioteksfaglig forankring og relevans, en lille og agil driftsenhed, der udvikler og driver projekter med minimal risiko for hovedpartnere og i særdeleshed for DB som juridisk og økonomisk ansvarlig samt fokus på opgaver frem for 'overlevelse' af struktur.

Organisering

Tænketanken er administrativt et projekt under Danmarks Biblioteksforening (DB). DB's forretningsudvalg er formelt projektejer, med det økonomiske ansvar.

Der er nedsat en styregruppe bestående af repræsentanter fra hovedpartnere i Tænketanken. Styregruppen sætter de faglige mål, retningslinjer og er ansvarlige for den faglige drift. Hovedpartnere er repræsentanter for de største og vigtigste aktører/organisationer i bibliotekssektoren med repræsentanter fra forskning, interesseorganisation, uddannelse og arbejdsmarked nemlig: DB, DFFU, BF; IVA og BCF

Der udpeges en leder, der har det daglige ansvar at drive Tænketanken. Lederen ansættes i en to-årig projektstilling under DB. Tænketanken er et fagligt uafhængigt forum, hvor lederen refererer administrativt til DB's direktør. Lederen har således det daglige ansvar for Tænketankens udvikling og drift, såvel som kommunikation, økonomi og finansiering af aktiviteter.

Den eksisterende medlemsmodel videreudvikles med deltagelse af biblioteker, biblioteksaktører og eksterne samarbejdspartnere i udvikling, udarbejdelse og formidling af aktiviteter og resultater med særligt fokus på fag-og forskningsbibliotekerne.

Tænketanken er bemandet af én fastansat leder på fuldtid, studentermedhjælp og praktikanter. Driftsbemanding sikre basisaktiviteter, formidling samt udvikling og funding af projekter. Der er pt. ansat projektleder til at drive to af Tænketankens store projekter.

Aktiviteter

Tænketankens medlemmer kommer med input til indsatser, og kombineret med den samfundsmæssige udvikling sætter styregruppen retning og fokus for arbejdet. Tænketanken arbejder med 3 aktivitetstyper:

Ny viden:

- Gennemføre analyser, undersøgelser og indsamle dat
- Vidensprojekter, der udforsker og generere ny viden om bibliotekernes roller og praksis

Debat og formidling:

- Debat-aktiviteter, workshops, konferencer og events

Netværk & dialogmøder:

- Nationale tværgående netværk om biblioteksudvikling og dialogmøder om bibliotek og aktuelle samfundsudfordringer

Bindinger/begrænsninger

Tænketanken repræsenterer både medlemmer, styregruppe og projektejer, men opererer selvstændigt med udvikling af aktiviteter og formidling af resultater. Projektejer og styregruppe inddrages i kommunikation og formidling, hvor de enkelte partnere selv finder det relevant og aktuelt.

Økonomi

Tænketankens basisindtægter har i seneste periode været på ca. 725.000 per år via støttemedlemmer, hovedpartnere og sponsorer. Disse indtægter dækker løn, driftsudgifter og basisaktiviteter. Hertil kommer fonds- og puljemidler til projekter. Der er i perioden okt. 2015 – okt. 2017 indkommet i alt 6,3 mio. i projektmidler.